

Increment de costos de suministres en la producció d'extensius en l'actual campanya

febr. 25, 2022 |

La campanya de cultius extensius 2020/21 es va desenvolupar en un context de costos estables respecte anys anteriors i una comercialització amb preus de venda de collita més elevada. Ara fem front a l'actual campanya 2021/2022 amb costos de producció degut a subministres que s'han enfilat i la conjuntura sempre dubtosa dels preus de venda per la propera collita. Analitzem seguidament aquest increment.

Introducció:

L'agricultor i el nostre sector ha avançat sovint mogut pel cor però amb la necessitat d'aplicar el cap i el seny. Com qualsevol empresa o economia familiar requereix un cert anàlisi econòmic i utilitzar un Compte d'explotació on poder establir Pèrdues i Guanyos, Ingressos i Despeses per una correcta Gestió Econòmica. I sobretot, cal tenir en compte que la venda de les nostres produccions lamentablement no son determinades per un cost de producció més un marge que considerem a aplicar sinó per uns preus que fixen els mercats mundials, influenciats per multitud de variables (estocs mundials, previsions a llarg, mercats de "el temps", conflictes geopolítics, etc.)

Tot això provoca que com agricultors hem de procurar produir Quantitat i Qualitat però de manera OPTIMITZADA (que no sol barata) i per tant cal que utilitzem eines, coneixement tècnic i assessorament professional per produir amb uns costos racionalitzats i optimitzats, ja que el preu de venda difícilment el podrem decidir.

L'actual campanya, tot i que amb motivacions i fluxos que poden variar, recorda algunes passades, amb preus elevats en els preus dels subministres que s'utilitzen i dubtes de l'evolució dels preus amb que acabarem venent les nostres produccions. Per aquest motiu l'afectació d'aquest encariment de costos al nostre Compte d'Explotació ens afectarà seriosament i per tant cal valorar avui encara més qualsevol mitjà que ens ajudi a optimitzar

aquests costos.

Situació actual: Increment de costos dels subministres

Dins la nostra explotació una part de la despesa ve de la pròpia estructura, maquinaria i el nostre propi temps (que té el seu valor) i d'altres venen d'una necessitat de subministres anuals per a la producció de collites. Aquest bàsicament serien:

- Llavors
- Adobs
- Fitosanitaris
- Energia: Gas, llum, Gasoil

Si comparem la campanya 2020/21 amb la actual trobem:

Adobs

És aquest un dels subministres que en l'actual campanya ha fet una pujada més important i per tant afectarà en més mesura als nostres costos de producció.

Si ens basem en els adobs minerals base amb els que es fan les barreges "blendings" o fabriquen els complexos que l'agricultor aplica, podem veure l'evolució del darrer any de preus amb impostos:

	Euros/Tona		
	2020	2021	Increment
SA			
21	225	600	167%
Urea	350	970	177%
DAP	445	945	112%
CLK	330	690	109%

Per a una correcta fertilització, optimitzada, tant tècnicament com econòmicament, es bàsic treballar en base a un Balanç de nutrients: seria un que tinc, que apporto, que extrec.

És important primer conèixer el nostre punt de partida, d'aquí l'interès dels anàlisis de sòl.

Un cop sabem de que dispo, passem a calcular les necessitats minerals del cultiu, segons el rendiment possible en les nostres condicions (secà, reg, potencial ...) i les extraccions que podem calcular dels elements bàsics N, P, K (Nitrogen, Fòsfor, Potassa) segons les tones/Ha de producció. Així, ja podem fer un pla d'adobat amb les aportacions de nutrients via adobs minerals i/o orgànics.

Enguany, aquest càlcul, en el cas dels adobs minerals ha patit un increment molt fort que podem arribar a explicar amb les següents taules.

Euros/Ha per cada 100 Unitats Fertilitzants

	2020	2021
N Amoníac	107	286
N Urea	76	211
P2O5 Fòsfor	97	205
K2O Potassa	55	115

Poden observar el fort increment per cada 100 Unitats Fertilitzants (Kg del l'element que el cultiu assimila segon riquesa de cada adob), on per exemple en un cas d'urea per una aportació de 100 unitats de cobertura (217 Kg d'Urea), habitual en terres de reg, l'any 2020 valia uns 76€/Ha i enguany s'enfila als 211€/Ha.

Si fem uns càlculs en base a aquest cost en €/Unitat Fertilitzant segons any 2020 o 2021, per cultius extensius tipus ordi, blat, panís i condicions de reg o secà, amb possibles rendiments

de 4, 8 i 15 Tones per hectàrea, i possibles aportacions del 50, 60 i 70% del total que el cultiu extrau ens trobem amb

2020	Extraccions				€/N	€/P	€/K	€/Ha	€ segons % aportació sobre total extraccions		
Tn collita	UFN	UFP	UFK		2020	2020	2020	Total	50%	60%	70%
4	96	52	96		88	50	53	191	96	115	134
8	192	104	192		176	101	106	382	191	229	267
15	360	195	360		330	189	198	716	358	430	502

2021					€/N	€/P	€/K	€/Ha			
Tn Collita					2020	2020	2020	Total			
4	96	52	96		238	107	110	456	228	273	319
8	192	104	192		477	214	221	911	456	547	638
15	360	195	360		894	401	414	1.708	854	1025	1196

Aquí podem simular i observar per exemple, cas d'un secà amb possible rendiment de 4 Tn, on hi faig una aportació del 70% que el cultiu extrau amb adobs minerals, el cost per Hectàrea passa de 134 € a 319 €. O un blat amb possible producció de 8 Tn on hi apporto el 50% de les extraccions doncs dispo de sòl amb certa fertilitat, estem amb un cost que passa de 191 a 456 €/Ha. O un panís amb possible rendiment de 15 Tn i una aportació del 60% del que el cultiu extreu, passem de 430 a 1025 €/Ha. Com exemple extrem, si aportéssim tot l'adob mineral que un cultiu extreu, per exemple per un panís de 15 Tn/Ha. ens trobaríem passant d'una despesa de 716 a 1.708 €/Ha.

Per aquells agricultors on l'aplicació d'adobs orgànics sigui viable, aquesta pot ser una bona eina per suplir part dels subministres del fertilitzant que els nostres cultius requereix, d'acord a la normativa i a un criteri tècnic, Cal valorar alhora el seu cost econòmic, sobre tot per l'aplicació, doncs no cal "4 cubes ..." on amb una fem suficient.

Com podeu observar, els increments poden arribar a ser molt importants, i més que la xifra el que cal és destacar com d'important és fer una bona gestió de la fertilització, tant tècnica com econòmicament.

I en aquesta missió una peça clau és l'anàlisi de sòl. Un anàlisi mitjanament complet té un cost de 60 €. Si el fem sobre una base d'unes 4/5 Ha, en les qual estem parlant d'extraccions de cultiu/valor en fertilitzants per un valor de fins a 1700 €/Ha, com comprendreu és l'eina més econòmica i bàsica per optimitzar els nostres costos. Per exemple, un agricultor amb aquestes 4 ha amb aplicació de purins, on sovint té nivells de fòsfor elevats i l'anàlisi ho confirma, sols el simple fet d'eliminar el P fòsfor de la formulació (res de 15-15-15 ...) està estalviant segons produccions de 100 fins a 400 €/Ha, a 4 ha serien de 400 a 1600 € de despesa. Així 60 € d'un anàlisi ens semblarà barat.

El nou Decret de Fertilització, a banda de les seves obligacions, el podem interpretar també com una oportunitat per motivar-nos a fer una més racional i optimitzada fertilització dels nostres camps, que es traduirà alhora en els costos de producció provocat per aquests

subministres, tant en anys més estables com molt més en anys com aquests.

Accions: Utilitzar eines, coneixement tècnic i assessorament per ajustar la fertilització a les necessitats reals.

Llavors:

Pel que fa a llavors, en cereal d'hivern i degut als increments dels preus dels cereals de la campanya (encariment de matèria prima), el cost de llavors de cereals (ordi, blat, triticle) en llavor certificada, es van incrementar uns 60-80 €/Tn per espècie. A dosis de sembra depenent de cultiu que es mou entre 200 i 300 kg/ha, estem parlant d'un increment de 12-16€/ha fins a 18-24 €/Ha. El cost de la llavor de sembra d'un ordi/blat per ha es mou així en un rang entre 80 fins a 120 €/Ha.

Cal destacar que quan utilitzem Llavor Certificada donem un valor a tot una tasca que hi ha al darrera: desenvolupament de noves varietats, control de la qualitat amb els anàlisi de laboratori i de camp, garantia de germinació i puresa d'aquella llavor que adquirim, tractaments de llavor en dosis i productes que aporten sanitat. Partim d'un producte amb una garantia i qualitat justificada.

Pel que fa a llavor de panís, enguany es plantegen preus amb increments d'un 2 a 3 %.

Accions: mesures que ens permeti ajustar dosificacions per hectàrea (es tant contraproductent una carència com un excés de llavor) sobre tot amb paràmetres en cereal d'hivern com el PMG (Pes de mil grans) que ens permet decidir com fem en altres conreus (panís) la quantitat de llavor en número de grans per m² o per Ha.

Fitosanitaris

En el sector dels fitosanitaris, més variable per quantitat de productes i matèries actives, enguany hi ha augment de costos voltant al 8-10 % respecte l'any passat, i en casos concrets productes com el glifosat amb increments de més del 100% (de 3€/lt fins a 7 €/lt o més).

Segons la mitjana de despesa de la nostra explotació, diferent per secà, reg i cultiu, i suposant despeses dels conjunt de fitosanitaris que fem entre 50 i 150 €/ha, representen augments de 5 fins a 15 €/Ha.

Accions: l'ús de fitosanitaris s'hauria de valorar sempre sota límits de tractament

tècnics/econòmics i anàlisi de l'evolució de la plaga o malaltia segons climatologia.

Gasoil/energia:

Enguany qualsevol element d'energia ha incrementat el seu preu: gas, llum, i gasoil son els més utilitzats en les explotacions.

Gas en explotacions ramaderes, llum lligada a regs/bombeig, i gasoil lligat a les labors de camp.

En concret el gasoil, fa un any teníem preus de 0,55 €/lt i actualment estem a 0,85 €/lt, increment de més del 50%. Cada labor amb maquinaria/tractor que fem en camp ens repercutirà, òbviament d'acord al consum del tractor segons la labor i hores per hectàrea dedicades. D'aquesta manera podem saber quin sobrecost en euros per hectàrea sens generarà degut a aquest preu de gasoil.

Si, per exemple, fem un supòsit d'un promig de 25 lts de gasoil per hora entre diferents labors, estem passant de prop 14 €/Hora a més de 21 €/hora sols de gasoil. Si a més suposem tres passades per preparar un terreny i a un hora/hectàrea de promig, estaríem incrementant de 42 €/Ha a 63 €/Ha sols motivat per l'increment de gasoil i sols per preparar la terra.

Accions: tota mesura encaminada a optimitzar les passades i valorar la seva idoneïtat o tècniques de mínim laboreig o no laboreig ens ajudaran a disminuir aquest increments.

Conclusions

L'increment de costos en la nostra producció agrícola implica per una banda menor rendibilitat, major capacitat financera per produir la mateixa hectàrea i el dubte sempre afegit de la inseguretat del preu venta del preu del nostre producte degut a les fluctuacions mundials.

L'única conclusió pretesa es reflexionar, sobre tot en anys com aquest amb encariments de costos deguts als increments dels preus dels subministres i en un mercat global, a treballar cada cop més amb rigor tècnic i de retruc econòmic, amb la màxima optimització en les accions/aplicacions que com agricultors fem en els nostres camps. La butxaca i el desig de

viure d'allò que l'agricultor s'estima se'n beneficiarà.

AUTORS

ÀNGEL ARCAYA

Agroserveis d'Almacelles SCCL